

DOGRADNJA FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA U SRBIJI

Finansijski izveštaji su jezgroviti prikazi suštinskih karakteristika o tome kakva je konstitucija i šta je funkcionisanjem, u određenom periodu, postignuto u datom izveštajnom entitetu. Reč je o formama u koje se pakuju vesti od kritične važnosti za interesente, pa se u te forme investira najviša pamet i ogromni naponi neprekidnog preispitivanja i usavršavanja. Nije čudo da se te forme, zajedno sa regulativom na kojoj počiva, neprekidno usavršava. Otuda neprekidno inoviranje u finansijskom izveštavanju.

Ključni osnovi finansijskog izveštavanja su Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji. Oba se razmatraju povezano i kad god se nešto značajnije inovira, oba su u istom paketu. Po planu razvijanja korporativnog upravljanja u Srbiji, ove godine je došlo na red novo usaglašavanje sa regulativom EU.

FINANSIJSKO-IZVEŠTAJNA INOVIRANJA

Bitan aspekt kvaliteta finansijskog izveštavanja je regulativa. Ona čini najviše dostignuće kolektivne svesti o značenju računa, predstavlja fiksiranje onog što se od računa hoće, ali i definiciju kako svi treba da se disciplinuju da bi obezbedili kvalitet pouzdanih finansijskih računa. Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji su dva fundamentalna dokumenta regulacije finansijskog sistema Srbije. Njima se usmeravanju svi koji deluju u sastavljanju, prezentiranju i kontrolisanju računa. Sve u korist onih koji u informacijama u finansijskim izveštajnim formama traže osnov za svoja ekonomska prosuđivanja i odlučivanja.

Promene u ovim zakonima čine se da bi se čvršće spregnuo korak sa onim što se dešava u ovoj oblasti u EU, usled želje da imamo što bliže zajedničke odlike sa EU, kada je u pitanju finansijsko izveštavanje. Daleko smo bili od načina uređenja ove oblasti u EU, ni sada nismo identični, ali smo sa ovim koracima znatno bliži. Svaki od ova dva zakona pruža svoj doprinos harmonizaciji naše regulative i prakse sa onom u EU.

Zakon o računovodstvu na nov način definiše kategorije privrednika prema veličini, mereći ih aršinom koji je sve bliži onom u EU. Taj zakon uvodi obavezu nefinansijskog izveštavanja, što do sada nismo imali. On definiše obavezu jačanja kapaciteta onih koji se organizuju radi pružanja računovodstvenih usluga, što svedoči o svesti da od kvaliteta onog ko sastavlja finansijske izveštaje zaista zavisi kvalitet finansijskih informacija. Tu je i niz drugih finih štelovanja, kao što su kraći rokovi za podnošenje finansijskih izveštaja, drugačije obaveze javnih društava u sastavljanju konsolidovanih izveštaja, olakšavanje tereta izveštavanja za mala i mikro pravna lica, ukidanje obaveza propisivanje posebnih pravilnika o Kontnom okviru i slično.

Zakon o reviziji je u odnosu na Zakon o računovodstvu komplement zakonodavnog normiranja finansijskog izveštavanja. Ova dva zakona treba posmatrati kao delove jedinstvenog regulativnog okvira finansijskog izveštavanja i biti svesan činjenice da su uzajamno povezani i međuzavisni. Specifikum Zakona o reviziji je da razvija kontrole nad finansijskim izveštajima, definiše revizora kao centralnu figuru kontrola i poverenika javnog interesa u poslu obezbeđenja ispravnih finansijskih informacija. Uz to, on definiše i aparat kontrole finansijskog izveštavanja u širem smislu, razuđujući te kontrole i poveravajući ih specijalizovanim organima.

OČEKIVANJA

Promene u korporativnom finansijskom izveštavanju koje su se trebale sprovesti prethodne godine, izvede su u ovoj. Sa ovim inovacijama nećemo definitivno usaglasiti regulativu sa odgovarajućom u EU, ali ovim činimo još jedan korak napred.

Oba zakona donose nove naglaske, pomake ka višem kvalitetu sačinjavanja, prezentiranja i kontrolisanja finansijskih informacija. Sve što je izdržalo test zahteva novog vremena sačuvano je u njima, a sve što ne doprinosi napretku – odbačeno je i zamenjeno funkcionalnijim.

Postoje i povoljne ocene i kritike ovih zakona. Kao povoljan stav ne može se izbeći činjenica da je sa njima napravljen korak napred, da su došle novine koje nas približavaju EU. Kontrole su institucionalno preštelovane i očekuje se njihovo jačanje. Druga strana medalje je da nije lako i bezbolno krenuti oštrijim korakom. Isto tako, postoji dosta odbojnosti prema licenciranju knjigovođa, pogotovo što to nije u saglasnosti sa regulativom EU i što se smatra nepotrebnim u situaciji kada su knjigovođe pod objektivnim diktatom neprekidnog usavršavanja.

